

skulle vi give jer mere. Det vilde der være Ræson i, men der er ingen Mening i at sige, at en Mand gaar Glip af en Sikkerhed, naar han faar Pengene i Lommen. For det er dog den bedst mulige Sikkerhed for Kreditor at faa, hvad han skal have. Det er netop derfor, man kræver Sikkerhed, for at Kreditor kan faa udbetalt, hvad der tilkommer ham; men naar han faar det, spiller Spørgsmaalet om Sikkerhed ikke længere nogen Rolle. Og han kan ikke opnaa noget bedre end at faa Fordringen fuldt fyldestgjort med Penge. — Det tredje Punkt, som den ærede Minister nævnte, var, at det er saadan en lav Kapitelstakst, der skal lægges til Grund. Ja, det er meget rigtigt, men selv naar den tages i Betragtning, er en Erstatning af 23 Gange sikkert en rigelig Betaling, selv om man ogsaa skal fradrage den skattepligtige Skat. Dette fremgaar af Statistikken, som jeg paaberaabte mig i Gaar. Derud af ses jo, at man som Gennemsnit ikke har betalt Konge- og Kirketiende med mere end 20 Gange den aarlige Tiende. Men her er der netop et Punkt, som spiller en meget væsentlig Rolle, og som den ærede Minister slet ikke omtalte, og det er, at Tiender ere *meget* vanskelige at sælge. Der er ingen almindelige Mennesker — Kapitalister i Handel og Vandel, som have Lyst til at anbringe deres Penge — som søge til Tiender, i alt Fald ikke undtagen de kunne faa dem meget billigt til Købs. Og hvorfor ikke? Der er mange Grunde. Jeg skal blot nævne et Par af de vigtigste. Det er forbundet med meget stor Ulejlighed at være Tiendejer. Det kan gerne være, at man kan sige, at man har en Godsforvalter, men han skal dog ogsaa leve og lønnes, og selv om han ikke netop lønnes herfor, saa hører det dog med til de Arbejder, han maa udføre. Jeg kender det godt, jeg har haft adskilligt med dette at gøre. De private Ejere af Tiende skulle ogsaa hvert Aar regne denne Historie ud og paase, om der har fundet Udstykning Sted. Der er ingen, der har Forpligtelse til at meddele dem, at der har fundet Udstykning Sted, og Tienden derefter er fordelt. Han skal lave Tiendelisten, og den bliver ganske urigtig, naar der er sket en Udstykning, som han slet ikke har kendt til. Man har saaledes en hel Del Ulejlighed og Bryderi med Tienden, saa den er ikke nær saa behagelig at have med at gøre som at have en Kapital paa en saadan Maade, at man faar en samlet Sum ind hver 11. Juni eller 11. December Ter-

min. De allerfleste Mennesker ville derfor ikke have alt det Vrøvl og Ulejlighed, der er forbundet med Tienden. Dette har en stor Indfyldelse paa Spørgsmaalet om dens Værdi i Handel og Vandel. Og dertil kommer den meget vigtige Omstændighed, at hvis en Mand har en Prioritet med en udmærket fortrinlig Sikkerhed, ved han, at naar han opsiges denne Prioritet til Udbetaling, saa ligger Kapitalen den Dag paa Bordet, den skal ligge der. Men han kan ikke opsiges Tienden og ved altsaa ikke, naar han kan faa Brug for sine Penge, om Tienden til den Tid overhovedet er til at sælge for den Pris, han selv har givet for den. — Jeg nævner disse Omstændigheder, som man maa tage i Betragtning, naar man vil bedømme Tiendens Værdi. I øvrigt er det naturligvis en Skønssag, som ingen kan være Højesteretsdommer i.

Det andet Punkt, som den ærede Minister fremdrog, skal jeg blot nævne. Det var Spørgsmaalet om, hvorledes Statens Stilling vil blive, hvis et Statslaan optages paa de Vilkaar, som ere foreslaaede af Ministeren, nemlig saaledes, at Finansministeren skal bemyndiges til en Gang i Tiden at optage saadant et Laan, i Forbindelse med en Bestemmelse om, at Tiendeyderen skal kunne opsiges Afløsningssummen, dog ikke før efter 10 Aars Forløb. Jeg havde i mine Udtalelser sagt, at dette vilde bevirke, at Statskassen ikke paa langt nær fik den Fordel af Statslaanet til Tiendens Afløsning, som den vilde faa, efter hvad jeg og de Medlemmer, der have fulgt mig, have foreslaaet. Altsaa, disse 9—10 Mill. Kr., som vi have givet Anvisning paa Udlandet for, vilde ikke blive honorerede ad den Vej. Derom bemærkede den ærede Minister, saa vidt jeg hørte det, at jeg skulde have sagt, at man ikke kunde faa optaget Statslaan, naar Yderne skulde kunne opsiges om 10 Aar. Naturligvis, det kan man — jeg har heller ikke benægtet det — men man kan ikke optage det med den Fordel, som man skulde kunne og kan gøre det efter mit Forslag. Det er jo nemlig gennem Fastsættelsen af en Ydelse i en bestemt Aarrække af $4\frac{1}{2}$ pCt., at Staten overhovedet er i Stand til at indvinde den Fordel, hvorom Spørgsmaalet er. Ærede Medlemmer ville se af Beretningen og Beregningen, hvorledes det er kommet frem. Det er netop gjort ved, at man sikrer sig denne bestandige fortsatte Ydelse i det Antal Aar; thi derved bevirkedes, at Staten kan erhverve Fordel gennem den samlede faste